แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดี
เรื่อง กาพย์เห่เรือ

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. ข้อใดกล่าว**ไม่ถูกต้อง**เกี่ยวกับกวีผู้แต่งเรื่องกาพย์เห่เรือ
   ก. เป็นกวีสมัยอยุธยาตอนปลาย
   ข. เคยรับหน้าที่ซ่อมสร้างวิหารวัดมงคลบพิตร
   ค. ได้รับการสถาปนาเป็นเจ้าฟ้ากรมขุนสุเรนทรพิทักษ์
   ง. ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นพระมหาอุปราช ในรัชกาลสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ

๒. ข้อใดกล่าวถูกต้องเกี่ยวกับวรรณคดีเรื่องกาพย์เห่เรือพระนิพนธ์เจ้าฟ้าธรรมธิเบศร
   ก. กวีทรงพระนิพนธ์วรรณคดีเรื่องนี้ระหว่างเสด็จไปอยุธยาโดยทางเรือ
   ข. ลักษณะคำประพันธ์ประกอบด้วย โคลงสี่สุภาพ กาพย์ยานี และร่ายยาว
   ค. เนื้อหาประกอบด้วยบทพรรณนาชมเรือและชมธรรมชาติโดยไม่มีการรำพึงรำพันถึงนางอันเป็นที่รัก
   ง. กวีทรงพระนิพนธ์เพื่อใช้เห่เรือพระที่นั่งของพระองค์เองแต่ในยุคต่อมาวรรณคดีเรื่องนี้ใช้ในการเห่เรือหลวง

๓. ข้อใด**ไม่**ปรากฏชื่อเรือ
   ก. สรมุขมุขสี่ด้าน เพียงพิมานผ่านเมฆา
      ม่านกรองทองรจนา หลังคาแดงแย่งมังกร
   ข. สุวรรณหงส์ทรงพู่ห้อย งามชดช้อยลอยหลังสินธุ์
      เพียงหงส์ทรงพรหมินทร์ ลินลาศเลื่อนเตือนตาชม
   ค. สมรรถชัยไกรกาบแก้ว แสงแววับจับสาคร
      เรียบเรียงเคียงคู่จร ดั่งร่อนฟ้ามาแดนดิน
   ง. กรีธาหมู่นาเวศ จากนครเรศโดยสาชล
      เหิมหื่นชื่นกระมล ยลมัจฉาสารพันมี

๔. เรียมทนทุกข์แต่เช้า ถึงเย็น
   มาสู่สุขคืนเข็ญ หม่นไหม้
   ชายใดจากสมรเป็น ทุกข์เท่า เรียมเลย
   จากคู่วันเดียวได้ ทุกข์ปิ้มปานปี

บทประพันธ์ข้างต้นใช้ภาพพจน์ชนิดใด
   ก. อุปมา ข. อติพจน์ ค. อุปลักษณ์ ง. บุคลาธิษฐาน

LIVEWORKSHEETS

๕. ข้อใด**ไม่มี**การเล่นคำพ้องเสียง

ก. เรือชายชมมิ่งไม้ ริมท่าไสวหลากหลายพรรณ
เพล็ดดอกออกแกมกัน ส่งกลิ่นเกลี้ยงเพียงกลิ่นสมร

ข. น้ำเงินคือเงินยวง ขาวพรายช่วงสีสำอาง
ไม่เทียบเปรียบโฉมนาง งามเรืองเรื่อเนื้อสองสี

ค. แก้มช้ำช้ำใครต้อง อันแก้มน้องช้ำเพราะชม
ปลาทุกทุกข์อกกรม เหมือนทุกข์พี่ที่จากนาง

ง. ชมดวงพวงนางแย้ม บานแสล้มแย้มเกสร
คิดความยามบังอร แย้มโอษฐ์ยิ้มพริ้มพรายงาม

๖. ข้อใด**ไม่ได้**ใช้ภาพพจน์อุปมา

ก. สุวรรณหงส์ทรงพู่ห้อย งามชดช้อยลอยหลังสินธุ์
เพียงหงส์ทรงพรหมินทร์ ลินลาศเลื่อนเตือนตาชม

ข. น้ำเงินคือเงินยวง ขาวพรายช่วงสีสำอาง
ไม่เทียบเปรียบโฉมนาง งามเรืองเรื่อเนื้อสองสี

ค. งามทรงวงดั่งวาด งามมารยาทนาดกรกราย
งามพริ้มยิ้มแย้มพราย งามคำหวานลานใจถวิล

ง. ดุเหว่าเจ่าจับร้อง สนั่นก้องซ้องเสียงหวาน
ไพเราะเพราะกังวาน ปานเสียงน้องร้องสั่งชาย

๗. ข้อใด**ไม่มี**คำที่หมายถึง “ผู้หญิง”

ก. ชะแวงแฝงฝั่งแนบ ชะวาดแอบแปบปนปลอม
เหมือนพี่แอบแนบถนอม จอมสวาทนาฏบังอร

ข. หางไก่ว่ายแหวกว่าย หางไก่คล้ายไม่มีหงอน
คิดอนงค์องค์เอวอร ผมประบ่าอ่าเอี่ยมไร

ค. เพรางายวายเสพรส แสนกำสรดอดโอชา
อิ่มทุกข์อิ่มชลนา อิ่มโศกาหน้านองชล

ง. ประยงค์ทรงพวงห้อย ระย้าย้อยห้อยพวงกรอง
เหมือนอุบะนวลละออง เจ้าแขวนไว้ให้เรียมชม

๘. ข้อใดกล่าวถึงชื่อพรรณไม้มากที่สุด

ก. สาวหยุดพุทธชาด บานเกลื่อนกลาดดาษดาไป
นึกน้องกรองมาลัย วางให้พี่ข้างที่นอน

ข. เด็งแต้วแก้วกาหลง บานบุษบงส่งกลิ่นอาย
หอมอยู่ไม่รู้หาย คล้ายกลิ่นผาเจ้าตาตรู

LIVEWORKSHEETS

ค. พิกุลบุนนาคบาน กลิ่นหอมหวานช่านขจร
แม้นนุชสุดสายสมร เห็นจะวอนอ้อนพี่ชาย
ง. พุดจีบกลีบแสล้ม พิกุลแกมแซมสุกรม
หอมชวยรวยตามลม เหมือนกลิ่นน้องต้องติดใจ

๙. ข้อใดมีการใช้คำเลียนเสียงธรรมชาติ
ก. เรือครุฑยุดนาคหิ้ว ลิ่วลอยมาพาผันผยอง
พลพายกรายพายทอง ร้องโห่เห่โอ้เห่มา
ข. เรื่อยเรื่อยมาเรียงเรียง นกบินเฉียงไปทั้งหมู่
ตัวเดียวมาพลัดคู่ เหมือนพี่อยู่ผู้เดียวดาย
ค. ดุเหว่าเจ่าจับร้อง สนั่นก้องซ้องเสียงหวาน
ไพเราะเพราะกังวาน ปานเสียงน้องร้องสั่งชาย
ง. ยามสองฆ้องยามย่ำ ทุกคืนค่ำย่ำอกเอง
เสียงปี่มี่ครวญเครง เหมือนเรียมร่ำคร่ำครวญนาน

๑๐. ข้อใดโดดเด่นด้านการใช้คำบรรยายให้เกิดภาพเคลื่อนไหว
ก. แมลงภู่คู่เคียงว่าย เห็นคล้ายคล้ายน่าเชยชม
คิดความยามเมื่อสม สนิทเคล้าเจ้าเอวบาง
ข. เรือสิงห์วิ่งเผ่นโผน โจนตามคลื่นฝืนฝ่าฟอง
ดูยิ่งสิงห์ลำพอง เป็นแถวท่องล่องตามกัน
ค. นกแก้วแจ้วแจ่มเสียง จับไม้เรียงเคียงคู่สอง
เหมือนพี่นี้ประคอง รับขวัญน้องต้องมือเบา
ง. หางไก่ว่ายแหวกว่าย หางไก่คล้ายไม่มีหงอน
คิดอนงค์องค์เอวอร ผมประบ่าอ่าเอี่ยมไร

๑๑. ข้อใดสะท้อนภาพการแต่งกายของสตรีไทยในอดีตอย่างชัดเจน
ก. เต็งแต้วแก้วกาหลง บานบุษบงส่งกลิ่นอาย
หอมอยู่ไม่รู้หาย คล้ายกลิ่นผาเจ้าตาตรู
ข. งามทรงวงดั่งวาด งามมารยาทนาดกรกราย
งามพริ้มยิ้มแย้มพราย งามคำหวานลานใจถวิล
ค. เพียนทองงามดั่งทอง ไม่เหมือนน้องห่มตาดพราย
กระแหแหห่างชาย ดั่งสายสวาทคลาดจากสม
ง. ปลาสร้อยลอยล่องชล ว่ายเวียนวนปนกันไป
เหมือนสร้อยทรงทรามวัย ไม่เห็นเจ้าเศร้าบ่วาย

LIVEWORKSHEETS

๑๒. ข้อใด**ไม่ได้**กล่าวถึงงานฝีมือของสตรีในราชสำนัก

ก. ลำดวนหวนหอมตรลบ กลิ่นอายอบสบนาสา
นึกถวิลกลิ่นบุหงา รำไปเจ้าเศร้าถึงนาง

ข. ประยงค์ทรงพวงห้อย ระย้าย้อยห้อยพวงกรอง
เหมือนอุบะนวลละออง เจ้าแขวนไว้ให้เรียมชม

ค. สาวหยุดพุทธชาด บานเกลื่อนกลาดดาษดาไป
นึกน้องกรองมาลัย วางให้พี่ข้างที่นอน

ง. ปลาสร้อยลอยล่องชล ว่ายเวียนวนปนกันไป
เหมือนสร้อยทรงทรามวัย ไม่เห็นเจ้าเศร้าบ่วาย

๑๓. ข้อใด**ไม่มี**การพรรณนาแบบนิราศ

ก. เรื่อยเรื่อยมารอนรอน ทิพากรจะตกต่ำ
สนธยาจะใกล้ค่ำ คำนึงหน้าเจ้าตาตรู

ข. ปลายกรายว่ายเคียงคู่ เคล้ากันอยู่ดูงามดี
แต่นางห่างเหินพี่ เห็นปลาเคล้าเศร้าใจจร

ค. มะลิวัลย์พันจิกจวง ดอกเป็นพวงร่วงเรณู
หอมมาน่าเอ็นดู ชูชื่นจิตคิดวนิดา

ง. กรีธาหมู่นาเวศ จากนครเรศโดยสาชล
เหิมหื่นชื่นกระมล ยลมัจฉาสารพันมี

๑๔. ข้อใดกล่าวถึงการให้จังหวะประกอบการพายเรืออย่างชัดเจน

ก. เรือชัยไวว่องวิ่ง รวดเร็วจริงยิ่งอย่างลม
เสียงเส้าเร้าระดม ห่มท้ายเยื่นเดินคู่กัน

ข. คชสีห์ทีผาดเผ่น ดูดั่งเป็นเห็นขบขัน
ราชสีห์ที่ยืนยัน คั่นสองคู่ดูยิ่งยง

ค. ยามสองฆ้องยามย่ำ ทุกคืนค่ำย่ำอกเอง
เสียงปี่มี่ครวญเครง เหมือนเรียมคร่ำร่ำครวญนาน

ง. เลียงผาง่าเท้าโผน เพียงโจนไปในวารี
นาวาหน้าอินทรี มีปีกเหมือนเลื่อนลอยโพยม

๑๕. ข้อใดกล่าวถึงเวลาเช้า

ก. เพรางายวายเสพรส แสนกำสรดอดโอชา
อิ่มทุกข์อิ่มชลนา อิ่มโศกาหน้านองชล

ข. รอนรอนสุริยโอ้ อัสดง
เรื่อยเรื่อยลับเมรุลง ค่ำแล้ว

LIVEWORKSHEETS

ค. ยามสองฆ้องยามย่ำ ทุกคืนค่ำย่ำอกเอง
เสียงปี่มี่ครวญเครง เหมือนเรียมคร่ำร่ำครวญนาน
ง. เรื่อยเรื่อยมารอนรอน ทิพากรจะตกต่ำ
สนธยาจะใกล้ค่ำ คำนึงหน้าเจ้าตาตรู

๑๖.ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของคำประพันธ์นี้

พระเสด็จโดยแดนชล ทรงเรือต้นงามเฉิดฉาย
กิ่งแก้วแพร้วพรรณราย พายอ่อนหยับจับงามงอน

ก. ใช้สำนวนกะทัดรัด มีความหมายเด่นชัด เข้าใจง่าย
ข. ใช้ถ้อยคำเกลี้ยงเกลาสละสลวย ไพเราะด้วยการสัมผัสและทำให้เกิดภาพพจน์
ค. การพรรณนาความรู้สึกลึกซึ้งและแยบคายมาก
ง. เกิดอารมณ์สะเทือนใจ

๑๗.ข้อใดมีการเล่นอักษร มีสำนวนอุปมาอุปไมย

ก. เนื้ออ่อนอ่อนแต่ชื่อ เนื้อน้องหรืออ่อนทั้งกาย
ใครต้องข้องจิตชาย ไม่วายนึกตรึกตรึงทรวง
ข. แก้วช้ำช้ำใครต้อง อันแก้มน้องช้ำเพราะชม
ปลาทุกทุกข์อกตรม เหมือนทุกข์ที่พี่จากนาง
ค. รอนรอนสุริยโอ้ อัสดง
เรื่อยเรื่อยลับเมรุลง ค่ำแล้ว
ง. เพรางายวายเสพรส แสนกำสรดอดโอชา
อิ่มทุกข์อิ่มชลนา อิ่มโศกาหน้านองชล

๑๘.ข้อใดไม่ถูกต้องในการพิจารณาคุณค่าทางวรรณศิลป์

ก. การชมขบวนเรือในเวลาเช้า ได้พรรณนาไว้อย่างละเอียด พิสดาร
ข. การชมฝูงปลาในเวลาสายอุปมาอุปไมยอย่างแจ่มชัดและกินใจอย่างยิ่ง
ค. การชมพรรณนาดอกไม้ในเวลาเช้า สอดใส่ความรู้สึก และอารมณ์ให้ผู้อ่านคล้อยตาม
ง. การชมฝูงนกในเวลาเย็น อุปมาอุปไมยแจ่มชัด เด่นชัด

๑๙.ข้อใดถูกต้องในการพิจารณาคุณค่าด้านสังคม

ก. สะท้อนภาพชีวิตคนไทยด้านการคมนาคมแสดงการสัญจรทางน้ำให้เห็นว่าเมืองไทยมีแม่น้ำลำคลองมาก
ข. แสดงถึงประเพณีการแต่งกายผู้หญิงห่มผ้าสไบคลุมไหล่
ค. การไว้ทรงผม ผู้หญิงนิยมไว้ผมยาวประบ่า
ง. ถูกทุกข้อ

LIVEWORKSHEETS

๒๐. ข้อใดให้ข้อคิดที่เป็นประโยชน์และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ก. งามทรงวงดังวาด

ข. งามมารยาทนาทกรกาย

ค. งามพริ้มยิ้มแย้มพราย

ง. งามคำหวานลานใจถวิล

LIVEWORKSHEETS